16.10.2018

Liikenne- ja viestintävaliokunnan vastinepyyntö 12.10.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta; vastine asiantuntijalausunnoista (HE 60/2018 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä vastinetta valiokuntaan saapuneista asiantuntijalausunnoista. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa vastineenaan seuraavaa:

Sähköinen tunnistaminen

Esityksen mukaan uutta lakia sovellettaisiin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (619/2009) 12 §:ssä säädettyyn rekisteriin merkittyjen tunnistuspalvelun tarjoajien tunnistuspalveluihin. Saavutettavuusdirektiivin vaatimuksiin nähden kyseessä olisi soveltamisalan kansallinen laajennus. Laajennusta perustellaan muun muassa siten, että tosiasiallisen saavutettavuuden toteuttaminen edellyttää myös saavutettavuusvaatimusten ulottamista niihin palveluihin, jotka ovat olennaisia tai pakollisia käytettäessä julkisen hallinnon digitaalisia palveluja.

Suomalainen vahvan sähköisen tunnistamisen järjestelmä perustuu pitkälti yksityisen sektorin tuottamiin tunnistusvälineisiin (pankkitunnuksiin ja mobiilivarmenteisiin). Liikenne- ja viestintäministeriö on tuonut esityksen valmistelun yhteydessä esiin, että soveltamisalaa tulisi laajentaa kansallisesti niihin ainoastaan siinä määrin kuin on välttämätöntä tavoitteiden saavuttamiseksi. Esityksen taustalla olevasta EU-sääntelystä johtuu, että yleisten saavutettavuusvaatimusten lopullinen sisältö on sidoksissa ja määräytyy komission täytäntöönpanosäädösten perusteella, jotka annetaan suoraan sovellettavina asetuksina.

Kaikissa sähköisiä tunnistuspalveluita koskevissa vaatimuksissa olisi ministeriön näkemyksen mukaan tärkeää ennakoida myös uudet markkinoille tulevat palvelut ja ottaa huomioon, ettei sääntelyllä tarpeettomasti nosteta markkinoillepääsyn kynnystä.

Liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan sähköisiin palveluihin liittyvät saavutettavuusongelmat ovat erilaisia ja voivat liittyä digitaalisen palvelun muodostaman palveluketjun eri osiin, eli muuhunkin kuin sähköiseen tunnistamiseen. Sähköisen julkisen palvelun tarjoajan tulisi huolehtia, että sen tarjoama palvelu on kaikissa palvelun käytön vaiheissa eri käyttäjäryhmille saavutettava, eikä sähköinen palveluketju katkea saavutettavuusongelmasta johtuen.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16, Helsinki
Postiosoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto (FiCom) on huolissaan ehdotuksen laajasta soveltamisalasta sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajiin ja sen mahdollisesti aiheuttamasta hallinnollisesta taakasta. FiCom ehdottaa esityksen 3 §:n 4 kohdan poistamista.

Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (3 §:n 1 momentin 4 kohta) todetaan selvennyksenä, että saavutettavuusvaatimuksia sovellettaisiin tunnistuspalveluihin liittyviin digitaalisiin palveluihin ja että soveltamisalaan ei siten kuuluisi varsinaiset tunnistusvälineet, vaan tunnistustapahtumaan liittyvien verkkosivustojen tai mobiilisovellusten sisällöt. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tätä yksityiskohtaisissa perusteluissa esiintuotua täsmennystä tärkeänä.

Velvoitteiden soveltamisesta Postiin

Lausunnonantajista Posti Oy toteaa, että Postin toiminnassa eritysalojen hankintalain alaista on ainoastaan postilain mukaiseen yleispalveluun kuuluvat palvelut. Liikenne- ja viestintäministeriö puoltaa hallituksen esityksessä ehdotettua soveltamisalan laajentamista. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että Saavutettavuusdirektiivin johdanto-osassa kannustetaan jäsenvaltioita laajentamaan direktiivin soveltamisalaa yksityisiin toimijoihin, jotka toimivat muun muassa postipalveluiden aloilla. Saavutettavuusvaatimusten ulottaminen eräiltä osin myös yksityiselle sektorille on perusteltua palveluprosessien sujuvuuden varmistamiseksi sekä perusoikeuksien ja kansainvälisten velvoitteiden toteuttamiseksi. Komission on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (COM(2015) 615 final), esteettömyysdirektiiviehdotus. Jos direktiiviehdotus hyväksytään Euroopan unionin toimielimissä, tulee se laajentamaan saavutettavuus-vaatimuksia myös yksityiselle sektorille jolloin markkinoilla toimijoilla on samanlaiset velvoitteet.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi